

16	ΤΖΙΤΖΙΦΕΣ	ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ		ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1637 & ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΙΧΝΗ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
		<p>Ο ΝΑΟΣ:</p>			
<p>1. Γενική κατάσταση διατήρησης: Η διατήρηση των τοιχογραφιών είναι αποσπασματική. Ίχνη τοιχογραφικού διακόσμου σώζονται στο τεταρτοσφαίριο και στον ημικύλινδρο της κόγχης του Ιερού. Η παράσταση του Παντοκράτορα στο τεταρτοσφαίριο αποτελεί δεύτερη τοιχογραφική φάση. Ίχνη του υποκείμενου τοιχογραφικού στρώματος διακρίνονται στο σημείο που ενώνεται το τεταρτοσφαίριο με τον ημικύλινδρο.</p>					
<p>2. Κατάσταση διατήρησης τοιχογραφιών: Το εσωτερικό του ναού καλύπτεται από επιχρίσματα κονιαμάτων και επιχρίσματα κονιαμάτων και επιχρίσματα ασβέστη. Ο ναός έχει ανακατασκευαστεί πρόσφατα. Έχουν γίνει εργασίες επίστρωσης δαπέδου και τοποθέτησης ξύλινης ψευδοροφής «ραμποτέ». Κατά τις εργασίες αποκατάστασης του ναού προφανώς καθαιρέθηκαν και όλα τα παλαιά υπολείμματα ζωγραφικού στρώματος και υποστρώματος (κυρίως), που σώζονταν. Στο ημικύλινδρο της κόγχης διατηρείται τμήμα του ζωγραφικού διακόσμου, στο κεντρικό και δεξιό σημείο του ημικυλίνδρου (κεφαλή Ιεράρχη). Η ζωγραφική επιφάνεια έχει υποστεί προεργασία για να δεχτεί δεύτερη τοιχογραφική φάση η οποία δια τηρείται μόνο (σε καλή κατάσταση) στο τεταρτοσφαίριο της κόγχης. Τα σημάδια των φθορών της προεργασίας είναι έντονα πάνω στην ζωγραφική επιφάνεια όπου αυτά υπάρχουν. Ο τρόπος που επιχρίστηκε ο ναός και η επιμέλεια που τοποθετήθηκαν τα νεότερα κονιάματα ώστε να αναδεικνύονται τα δύο αυτά τμήματα ζωγραφικής στην κόγχη υποδηλώνουν την μη ύπαρξη περαιτέρω σωζόμενης ζωγραφικής στη εσωτερική επιφάνεια του ναού. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη περιοχή της κόγχης, κάτω από την δεύτερη τοιχογραφική φάση και ανάμεσα σε αυτήν και την πρώτη, διακρίνεται ένα ακόμα στρώμα το οποίο τοποθετήθηκε είτε σαν στρώμα εξομάλυνσης, είτε φέρει και το ίδιο ζωγραφική διακόσμηση στην επιφάνεια του. Στον νότιο τοίχο και στο ανατολικό τμήμα αυτού εμφανίζεται κορμός δέντρου (πιθανόν κισσός), ο οποίος έχει κοπεί. Προφανώς είχε αναπτυχθεί και εισχωρήσει στο εσωτερικό του ναού πολύ πριν από την ανακατασκευή του ναού. Παραμονή του στο σημείο αυτό κρίθηκε αναγκαία προφανώς διότι η απομάκρυνση του θα μπορούσε να προκαλέσει φθορά στην τοιχοδομή. Ίχνη υγρασίας αλλά και βιολογικής προσβολής δεν εμφανίζονται στην εσωτερική επιφάνεια του ναού.</p>					

3. Οι τοιχογραφίες-παθολογία και αναλυτική κατάσταση διατήρησης

4. Αιτίες μεταβολής (αίτια, φαινόμενα, παρατηρήσεις, φωτο/σχέδια):

5. Μηχανισμοί μεταβολής (παρατηρήσεις, φωτο/σχέδιο):

6. Προτάσεις αποκατάστασης:

1. Στερέωση:

1 α. Περιμετρική στερέωση: ✓

1 β. Ζωγραφικών επιφανειών: ✓

1 γ. Υποστρωμάτων: ✓

2. Καθαρισμοί:

1 α. Μηχανικοί: ✓

2 β. Χημικοί:

3. Αποκατάσταση (αποτοιχίσεις τοιχογραφιών, εντοιχίσεις τοιχογραφιών):

7. Προτάσεις συντήρησης:

- Οπλισμός ζωγραφικής επιφάνειας: ✓
- Απομάκρυνση μη αυθεντικών πετρωμάτων: ✓✓
- Περιμετρικές στερεώσεις: ✓
- Ενέσιμες στερεώσεις υποστρώματος και φορέα: ✓
- Στερέωση ζωγραφικής επιφάνειας: ✓
- Καθαρισμός ζωγραφικής επιφάνειας: ✓✓✓
- Παρατηρήσεις :
- Φωτο/Σχέδιο:

8. Δοκιμές εφαρμογής υλικών (υλικά στερέωσης και μεθοδολογία εφαρμογής τους):

- Συμβατότητα με αυθεντικά υλικά:
- Βαθμός πρόσφυσης:

9. Δοκιμές εφαρμογής υλικών:

- Υλικά καθαρισμού:
- Χημικός καθαρισμός(αντιδραστήρια που εφαρμόζονται για απομακρύνσεις ρύπων και επικαθίσεων από την ζωγραφική επιφάνεια)
- Μηχανικός καθαρισμός (τεχνικές λέιζερ που εφαρμόζονται για απομακρύνσεις ρύπων και επικαθίσεων από την ζωγραφική επιφάνεια)
- Φωτό/Σχέδιο:

10. Ιστορικό επεμβάσεων:

- Επιζωγράφιση: Η κατάσταση διατήρησης του τοιχογραφικού διακόσμου είναι τέτοια, ώστε να μην είμαστε σε θέση σήμερα να γνωρίζουμε εάν είχαν γίνει επεμβάσεις επιζωγράφισης κατά το παρελθόν.
- Επιχρίσματα: Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εφαρμογής ασβεστοεπιχρισμάτων που καλύπτουν το σύνολο της τοιχογραφημένης επιφάνειας του Ναού.
- Κονιάματα: Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες εφαρμογής κονιαμάτων σε διάφορα σημεία της τοιχογραφημένης επιφάνειας, όπου υπήρχαν κενά τμήματα, ανάμεσα στις τοιχογραφίες. Η χαρτογράφηση των περιοχών όπου έχουν γίνει αυτές οι επεμβάσεις, θα γίνει μετά την απομάκρυνση του επιχρίσματος του ασβέστη και κατ' επέκταση του προσδιορισμού των τοιχογραφημένων η των κατεστραμμένων περιοχών.
- Συμπλήρωση: Έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες συμπλήρωσης κονιαμάτων όπου υπήρχαν κενά τμήματα, ανάμεσα στις τοιχογραφίες.
- Χρόνος:
- Άλλη: